

Lietuvos mokslo būklės apibendrinimas

Stiprybės ir pasiekta pažanga	
Atnaujinta MTEP infrastruktūra	Tarptautiniai ekspertai* mokslo palyginamojo tyrimo metu infrastruktūrą daugelyje Lietuvos mokslo ir studijų institucijų padalinių įvertino gerai arba labai gerai.
Aukščiausio lygio tyrėjų grupės	Kai kurie Lietuvos mokslų ir studijų institucijų humanitarinių, fizinių ir biomedicinos mokslų padaliniai (vertinamieji vienetai) ekspertų įvertinti kaip stiprūs tarptautiniai žaidėjai.
Moterų tyrėjų dalis siekia 52 proc.	Lietuva užima 2 vietą ES pagal moterų tyrėjų dalį, palyginti su visais tyrėjais (LT- 52 proc., ES – 33,2 proc.).
Narystė tarptautinėse mokslinių tyrimų infrastruktūrose	Lietuva yra tarptautinės MTI ESS ERIC ir CLARIN ERIC narė.
Tarptautinių publikacijų dalis auga	Inovacijų sąjungos švieslentėje Lietuvos rodiklio reikšmė „Tarptautinės publikacijos tenkančios vienam mln. gyventojų“ augo: 2014 m. – 8,9 proc., o 2015 m. – 9,5 proc.
Galimybės	
Tarptautinė mokslinių tyrimų sklaida	Dalis Lietuvos tyrėjų vykdo unikalius aukšto lygio mokslinius tyrimus tiek socialinių ir humanitarinių, tiek fizinių ir medicinos mokslų srityje, tačiau jų nepublikuoja anglų ar kita užsienio kalba.
Užsienio mokslininkų pritraukimas į atviros prieigos centrus	Prie atnaujintos infrastruktūros turėtų būti teikiama prieiga užsienio mokslininkams, kurie ne tik sustiprintų priimančias institucijas finansiškai, bet ir didėtų institucijos mokslinis bei kultūrinis atvirumas.
Motyvuoti doktorantai – Lietuvos mokslo ateities potencialas	Susitikimų metu dauguma Lietuvos doktorantų paliko teigiamą įspūdį tarptautiniams ekspertams.
Silpnybės	
Žemos verslo sektoriaus investicijos į MTEP	Lietuvos verslo sektoriaus investicijos į MTEP (MTEP/BVP) yra vienos mažiausių ES.
Nepakankamas MTEP finansavimas	Nors viešųjų pinigų dalis skiriama MTEP yra santykinai nemaža, palyginti su kitomis ES šalimis, tačiau lėšas paskirsčius esamam Lietuvos mokslo ir studijų institucijų tinklui – finansavimas MTEP nepakankamas.
Kompetencijų mokslinių tyrimų valdymo srityje trūkumas	Mokslo palyginamojo tyrimo metu tarptautiniai ekspertai mokslinių tyrimų valdymo kriterijų įvertino silpniausiai iš penkių kriterijų visose mokslo srityse.
Lietuva nėra patraukli užsienio doktorantams	2015 m. doktorantai iš užsienio šalių, siekiantys trečiosios pakopos diplomo, sudaro 2,3 proc. visų doktorantų.
Per didelis tiesioginio bendravimo paskaitų valandų skaičius dėstytojams	Remiantis MOSTA atlikta aukštųjų mokyklų dėstytojų apklausa 2014 m., 61 proc. Lietuvos dėstytojų norėtų MTEP veiklai skirti daugiau laiko.

	<p>Remiantis tarptautiniu MORE2 tyrimu, Lietuvoje tyrėjų pedagoginės veiklos krūvis yra vienas didžiausių ES.</p> <p>Tarptautiniai ekspertai mokslo palyginamojo tyrimo metu išsakė rekomendacijas mažinti kontaktinių valandų skaičių, koreguojant universitetuose taikomus mokymo būdus ir dėstymo krūvius.</p>
Neproporcingi tarptautiniai tyrėjų mainai	2009 – 2014 m. vienam tyrėjui, į Lietuvą atvykstančiam ilgesniam nei 15 dienų trukmės vizitui, tenka 3,5 išvykos iš Lietuvos.
Didžioji dalis disertacijų neprieinamos tarptautinei mokslininkų bendruomenei	2009-2013 m. 87 proc. visų rašytų disertacijų buvo rengiamos lietuviškai. Tai apsunkina mokslo darbų sklaidą tarptautinėje erdvėje.
Grėsmės	
Didelės naujos infrastruktūros išlaikymo ir atnaujinimo sąnaudos	Turima naujausia MTEP infrastruktūra ir naujai įrengtos laboratorijos reikalauja didelių išlaikymo sąnaudų ir investicijų į jų atnaujinimą ateityje. Turint omenyje, kad infrastruktūra buvo atnaujinama pasinaudojant ES struktūrines paramas, reikia priimti strateginius sprendimus, kurių infrastruktūrą dera atnaujinti ir iš kokių finansavimo šaltinių.
Didėjanti Lietuvos MTEP finansavimo priklausomybė nuo ES struktūrinės paramos	Užsienio lėšos (didžiausią jų dalį sudaro ES struktūrinė parama) 2013 m. buvo svarbiausias Lietuvos MTEP finansavimo šaltinis, sudarantis 37,5 proc. (2012 m – 33,2 proc.).
Lietuvoje tyrėjų atlyginimai vieni mažiausių ES	Vakarų Europos, JAV, Brazilijos tyrėjų atlyginimai didesni 3-5kartus. Mažas darbo užmokestis skatina Lietuvos tyrėjus įsidarbinti keliose darbovietėse. Lietuvoje didžiausia dalis mokslininkų, palyginti su ES, dirba keliuose sektoriuose – beveik 41 proc. visų šalies tyrėjų. Didžioji dalis šių tyrėjų dirba AM ir viešajame sektoriuose.
Lietuvoje doktorantūros stipendijos yra vienos mažiausių ES	Doktorantų stipendijos Lietuvoje yra apie 2 kartus mažesnės nei ES 27 vidurkis. Neužtikrinus patrauklių sąlygų jauniems tyrėjams Lietuvoje, bus pralaimima konkurencinėje kovoje „dėl geriausiųjų“.
Per daug nacionalinių mokslo žurnalų	Tarptautiniai ekspertai pabrėžė, kad esamas mokslinės veiklos vertinimas skatina nacionalinių žurnalų steigimą ir gyvavimą bei atitraukia mokslininkus nuo tikslo skelbti publikacijas tarptautiniuose leidiniuose.
Per didelis institucijų tinklas, tyrimų tematikų dubliavimas ir fragmentacija	Ekspertai atkreipė dėmesį, kad atsižvelgiant į Lietuvos dydį, šalies mokslo sistemoje yra per didelis institucijų skaičius, funkcijų dubliavimas, per mažas skirtingų institucijų, vykdančių tuos pačius mokslinius tyrimus, bendradarbiavimas ir jų tarpusavio koordinavimas.

*2014m. MOSTA surengto mokslinės veiklos palyginamojo tyrimo metu tarptautinių ekspertų grupės vertino Lietuvos mokslo ir studijų institucijų padalinių mokslinę veiklą. Atskirų mokslo sričių ekspertų grupės teikė rekomendacijas instituciniu ir sisteminiu lygmenimis. Rekomendacijos apibendrintos SSGG forma. Išsamiau tyrimas pristatomas leidinio 2 skyriuje.